

Când ai căzut din adevăr, ai căzut din iubire și din har – 1

– Recent, mai exact la începutul lunii iulie 2007, Papa Benedict al XVI-lea a făcut o declarație oficială, prin care proclamă Biserica romano-catolică drept singura adevărată și neagă validitatea tuturor celorlalte culte creștine, respingând ideea că acelea ar fi biserici. Nici Ortodoxia nu poate fi considerată ca atare, mai ales că are o „rană”, nu recunoaște primatul papal. Cum vede un ortodox care stă în vârful muntelui și se liniștește cu rugăciunea Domnului Iisus această problemă?

– Cred că trebuie să primim afirmațiile Papei Benedict XVI în contextul evenimentelor de pe plan mondial. Un șef de biserică, așa cum este el, nu spune cuvinte la întâmplare, ci se gândește dinainte la impactul pe care îl vor avea asupra celorlalte confesiuni religioase. În ce ne privește, trebuie să ne fie foarte clară această problemă, deoarece acum în lume se finalizează globalizarea economică și politică, militară și administrativă, se cere ca omul să fie cucerit și stăpânit și din punct de vedere religios. Globalizarea religioasă nu vine de la un singur om, cum este papa de la Roma, el este doar un pion în uriașul mecanism internațional. Lupta aceasta a început în cer, prin manifestările Satanei care vrea să-l stăpânească pe om. Lupta se continuă pe pământ. Dar, așa cum spune un autor, Cornel Constantin Ciomâzgă în cartea *Lucrarea*, „Dumnezeu învârte cheia binelui în broasca răului”, Dumnezeu se folosește de unele afirmații, cum a fost și aceea a papei, tocmai pentru a-și pune în valoare lucrarea Sa de a discerne, de a separa oile de capre. Ce observăm? Se lucrează de zeci de ani la ecumenism, se ostensc de zeci de ani pentru a aduna sub același acoperiș ortodocși, catolici, protestanți, evangheliști, toate felurile de așa ziși creștini. Mulți ierarhi au început să încline către această idee a ecumenismului, dar cum spune Părintele Iustin Popovici, cum spune Părintele Cleopa, cum spune Părintele Stăniloae, cum spune Părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa, ecumenismul este erezia ereziilor. De ce? Pentru că este suma tuturor ereziilor din toate timpurile, în care omul se face pe sine Dumnezeu și amestecă totul. Acesta este amalgamul în care papa e așezat în rând cu ceilalți. În mintea lui, el, care se face pe sine infailibil, nu poate accepta această „egalitate”. Recenta declarație de la Vatican este un oftat al papei, prin care „decretează” că ei sunt unica biserică, păstrătoare a adevărului. Însă, noi, ortodocșii, bizuindu-ne pe învățătura Sfinților Părinți, pe tradiția Sfințelor Sinoade ecumenice, pe învățătura Bisericii de mii de ani, nu avem cum să răspundem la rău cu rău. Ne afirmăm încă o dată răspicat, dar cu liniște, identitatea noastră de creștini ortodocși. Suntem urmașii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, suntem urmașii Sfinților Apostoli, suntem urmașii și păstrătorii învățăturii Sfințelor sinoade ecumenice, avem continuitate apostolică, lucrează harul în Sfânta Biserică Ortodoxă, Tainele se sfințesc, roadele Duhului Sfânt sunt dragostea, bunătatea, pacea, îndelunga răbdare. Din primii ani ai creștinismului și până acum Biserica Ortodoxă a dat sfinți și va mai da în continuare. Răspunsul nostru la această afirmație jignitoare a papei este mărturisirea încă o dată, în fața lui Dumnezeu și a întregii lumi, a crezului nostru ortodox, că suntem una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică. Pe papă nu-l considerăm șef al Bisericii, fiindcă astfel îl anulăm pe Hristos Care este cap al Bisericii. Dacă am accepta învățăturile eretice ale catolicilor, nu am face altceva decât să ne îndoim de învățătura Bisericii noastre ortodoxe. Dacă am susține teoria ramificațiilor, atât de dragă ecumeniștilor, înseamnă că noi n-am avut harul deplin. Dacă susținem teoria minimului dogmatic, înseamnă că și noi, creștinii ortodocși, avem fragmente de adevăr

pe care le punem la un loc cu ceilalți care au și ei un minim de adevăr. Asta ar însemna că noi înșine micșorăm adevărul de credință și cădem din har. Lupta care se desfășoară acum se duce împotriva adevărului, e de natură dogmatică. În momentul când ai căzut din adevăr, ai căzut și din iubire și din har, iar biserica nu mai e mântuitoare. Lupta pe care trebuie să o ducem ca preoți, monahi, ierarhi și creștini ortodocși, în zilele de astăzi, este de a păstra, până la jertfă, adevărul și învățătura dreptei credințe. Acum este momentul în care nu mai putem să fim căldicei. Acum trebuie să afirmăm clar, pe față, cu tărie, tot ceea ce mărturisește Biserica de 2000 de ani. La declarațiile papei răspundem că suntem statornici în adevărul de credință, suntem singura biserică păstrătoare a continuității apostolice, pentru că aceasta nu este numai un gest, punerea mâinilor pe capul unui ierarh, unul la altul, ci este continuitatea de învățatură și de dreaptă credință, neschimbată de 2000 de ani. Botezul nu este valabil decât în virtutea crezului mărturisit la intrarea în Sfânta Biserică, simbol de credință prin care este definită ortodox Sfânta Treime, altfel nu lucrează harul și taina nu este validă. Aceasta este învățătura Sfinților Părinți.

– Și declarația pontifului roman și reacțiile noastre la ea vor avea consecințe în dialogul interreligios, în activul și răspânditul dialog dintre denominațiunile creștine. În noul context, creat de declarațiile papei, cum vedeți unitatea creștină? Ce ar fi aceea „ca toți să fie una”?

– Unitatea în Hristos este unitatea în duh. Nu este o unitate administrativă. În momentul în care toți ceilalți ar reveni la învățătura Bisericii de acum 2000 de ani și la învățăturile Sinoadelor ecumenice, atunci harul ar reveni la ei și am fi deja uniți, așa cum era înainte de marea schismă. Unitatea de jos se va face de la sine. Nu trebuie să vizăm o unitate a noastră, a oamenilor, ci trebuie să fie o unitate a lui Hristos. Trebuie puse multă smerenie, post și rugăciune ca să se unească „toți în una”. Nici măcar nu putem vorbi de o unire a „bisericilor”, pentru că spunea Părintele Stăniloae, Biserica Ortodoxă și Biserica catolică nu sunt două biserici surori, deoarece noi mărturisim un domn, o credință, un botez în una, sfântă, sobornicească și apostolească biserică. Cum să recunoaștem Biserica catolică drept biserică a lui Hristos, ceea ce înseamnă că este trupul lui Hristos și are în ea harul, când ei consideră harul grație creată? Dacă harul e creat, atunci pe sfânta masă acționează o creatură nu un Creator. Asta ar însemna că Botezul și toate tainele sunt lucrate cu o energie creată, adică sunt sacrameente, că mama, steagul, imnul sunt sacre, dar nu sunt sfinte. Ce vreau să spun e că unitatea creștinilor se poate făptui numai cu o singură condiție: catolicii, protestanții și toți, orice ar fi ei, să revină la învățătura dreptei credințe. Noi nu trebuie să atragem pe nimeni la Ortodoxie, nu trebuie să mergem la nimeni cu forța, nu vrem să ne unim cu nimeni, dar nu respingem pe nimeni. Stăm și ne trăim adevărul de credință. Biserica noastră ortodoxă este împlinită și odihnită și echilibrată în ea însăși, prin Duhul Sfânt, nu avem nici de adăugat ceva, nici de scos ceva din învățătura de credință, ci doar să mai curățim din învățăturile scolastice care au pătruns cu timpul în ea. Atenție, lupta pe care o au ortodocșii acum, nu este cu catolicii, nici cu protestanții, musulmanii, hinduiștii sau orice ar fi ei, ci cu noi înșine ca să ne păstrăm intact ceea ce avem. Nu trebuie să fim fundamentalști, rigizi, răzbunători, ci să avem dragoste, pace. Dar să nu confundăm iubirea de Dumnezeu, cu iubirea de aproapele. Să-i iubim până și pe vrăjmașii noștri, dar trebuie să fim fermi și să nu cedăm din adevărul de credință nici o centimă. Avva Agaton, fiind făcut desfrânat, păcătos, lacom, a confirmat, numai când i-au zis eretic, a răspuns, „nu sunt”, pentru că erezia îl desparte pe om de

Dumnezeu. Să ne smerim pe noi înșine, dar numai până la erezie, pe aceasta să o refuzăm categoric. Nu trebuie să scriem pe fruntea noastră antiecumeniști, pentru a ne păstra ortodoxia și identitatea, ci să scriem ortodocși. Să ne trăim credința, să revenim la practica rugăciunii, să fim curați, să punem în valoare și să ne apărăm adevărul de credință și comorile bisericii. Asta, privindu-ne sincer, avem multe probleme la noi în biserică, cu ortodocșii păstori și credincioși. Să ne vindecăm întâi rănilor noastre. Și-apoi să-i mai ajutăm și pe ceilalți. Cum să facem ecumenism de dragul ecumenismului când noi nu suntem bine fixați în învățătura noastră ortodoxă? Să ne ocupăm mai mult de unirea credinciosului cu Hristos în Sfânta Împărtășanie. Liturghia la care nu împărtășim pe nimeni este fără finalitate. Este ca și cum am sfinți agheasma și am închide-o în sticlă. Sfintele Taine slujite trebuie comunicate credincioșilor, Sfântul Maslu prin ungerea cu ulei sfințit și consumarea făinii sfințite, Sfânta Liturghie prin împărtășirea credincioșilor. Acum creștinul trăiește pentru plăcerile lumești de la sfârșitul săptămânii de muncă, nu pentru unirea cu Hristos în Sfânta împărtășanie. Să ne unim cu Hristos, în cadrul Sfintei Liturghii, după o pregătire curată, responsabilă, cu înfricoșare, așa zice. Și după aceea să ne gândim la unirea în duh cu ceilalți creștini.

Interviu cu Părintele Macarie BANU, starețul Schitului Oituz

de Ioan Enache

Când ai căzut din adevăr, ai căzut din iubire și din har – 2

– Practic, aceasta ar însemna să se facă ortodocși, toți, la ei acasă, și în acest fel suntem uniți de la sine în Hristos. Nu e nevoie de negocieri, de tratate, de concilii și de falsa propagandă ecumenistă.

– Noi facem uneori Liturghia Sfântului Grigore Dialogul, papă al Romei. Îl cinstim pe Sfântul Leon cel Mare, papă al Romei, pe Anastasia Romana. Iar ei nu-și mai cinstesc strămoșii lor. Ei nu trebuie să facă o revenire la credința noastră, și nici măcar nu e nevoie să se raporteze la ortodocșii români, greci sau ruși, ci la credința propriilor strămoși. Dacă se întorc la strămoșii lor, atunci suntem uniți deja. Ei sunt străini de duhul propriilor Părinți și au ajuns la secătuire duhovnicească, întrucât nu mai lucrează harul asupra lor. Ei caută acum o unire cu noi prin care să ne stăpânească.

– Să ne schimbe și să ne facă pe noi catolici, asta e problema. Mesajul subtextual al discursului papei Benedict XVI sună cam așa: Întrucât suntem singura biserică adevărată, veniți toți la catolicism dacă vreți să fiți uniți în adevăr.

– Să știți că această afirmație a papei este mai de apreciat decât altele. Ratzinger, actualul Benedict, a spus pe față ce a gândit. Nu a lucrat învăluit ca Ioan Paul al II-lea care se amesteca, fără deosebire, cu budiști, cu vrăjitori africani, îi băga pe toți într-o oală ecumenistă. A avut un moment de sinceritate

actualul papă și ne-a lămurit, încă odată, faptul că ei văd Biserica organizată piramidal. Această afirmație nu face altceva decât să ne trezească. Durerea cea mare este că preoții și ierarhii ortodocși filo-catolici trebuie să se trezească din ecumenismul care le-a aburit mințile și care nu este altceva decât trădarea învățăturii Bisericii Ortodoxe. Dacă el crede că este capul bisericii, să creadă, e problema lui în fața lui Dumnezeu. Noi trebuie să nu ne schimbăm în credință și să rămânem tari, să nu ne mai descumpănim după cum bate vântul influențelor din exterior. Din toate afirmațiile lui noi putem ieși câștigați.

– Se pare că Dumnezeu a îngăduit să se lanseze în lume aceste declarații ale papei pentru a strica toate urzile de zeci de ani ale ecumeniștilor ortodocși și neoprotetanți, pentru a se alege apele și pentru ca noi să ne întărim în credința noastră.

– Da, da, le-a stricat munca de zeci de ani. Chiar dacă romano-catolicii au acționat așa, totuși noi păstrăm și continuăm dialogul cu toți. Atâta vreme cât, în Sfânta Liturghie, la ectenii, ne rugăm pentru catehumeni și pentru toți pe care îi așteptăm să vină la Biserica ortodoxă, trebuie să purtăm și un dialog. Dar acesta trebuie susținut de pe anumite poziții. Noi suntem oameni nevrednici, nu avem măsura sfinților, dar Biserica este curată. Biserica îi așteaptă, nu noi, pe toți, ca tatăl pe fiul risipitor. Problema dialogului ecumenist este că ortodocșii poartă dialogul de pe poziții egale sau de inferioritate, cu negocieri de dogme, de adevăruri. Într-o astfel de poziție noi cădem din dreapta credință.

– Cred că trebuie lămurite două probleme. Prima este aceea că rostul nostru, al ortodocșilor, inclusiv al celor români, pe pământ este să păstrăm dreapta credință nealterată, pentru ca toți rătăciții să aibă reperul adevărului, să aibă unde să se întoarcă (fapt pe care ei îl știu, dar nu îl recunosc oficial). Și a doua, care ține de dialog, este ce conținut are acesta, ce discutăm la întâlniri.

– După opinia mea acest dialog ar trebui să se poarte în duhul Sfinților Părinți ai Bisericii. Mântuitorul Iisus Hristos a adus învățătura, pe aceasta au propovăduit-o Sfinții Apostoli, au întărit-o Sfintele Sinoade ecumenice, prin lucrarea Duhului Sfânt. Aceasta este învățătură despre Sfânta Treime, despre Sfânta Biserică, despre Botez și celelalte Sfinte Taine, despre lucrarea harului, despre virtuțile creștine, despre rânduiala în Biserică, despre ce trebuie să facă omul ca să se mențină în dreapta credință așa cum a dat-o Dumnezeu. Mărturisind și învățând tot ceea ce au spus înaintașii noștri, nu schimbăm nimic, iar dialogul cu ceilalți are rostul să-i luminăm să înțeleagă că au deviat de la învățătura Bisericii Ortodoxe. În duh de pace și de toleranță, le arătăm rătăcirea, dar nu negociem adevărurile de credință, prin cedări și adăugări continui, până ajungem la o altă credință, de pildă la New Age. Când i-a trimis pe apostoli la propovăduire, Mântuitorul le-a spus că nu trebuie să aibă decât o traistă și să nu dea la nimeni binețe. Ce înseamnă asta? Că Ortodoxia nu forțează pe nimeni. Adevărul nu trebuie trâmbitat și propovăduit de la înălțime, el se propovăduiește de la sine. Un Părinte duhovnicesc ne avertiza să fim atenți, să nu devenim mucenici înainte de a ajunge cuvioși, adică să tindem să fim sfinți, înainte de a fi oameni ai lui Dumnezeu. Nu poți ajunge sfânt până când nu lucrezi cu tine, să elimini răutățile și patimile și să dobândești virtutea. Un alt Părinte zicea că nu trebuie să apărăm adevărul, ci să stăm în adevăr, ca să ne apere el pe noi.

– Ce frumos! Dacă rămânem statornici în adevăr, ne apără el pe noi, pentru că adevărul este Însuși Hristos.

– Nu mergem să convertim pe nimeni, dar trebuie să stăm statornici în adevărul de credință. Priviți și dumneavoastră, în jurul Bacăului, în jurul Oneștiului, al altor orașe din Moldova și nu numai, catolicii și-au construit numeroase fortărețe (mânăstiri, biserici, case de reculegere, de meditație, așezăminte sociale, asociații, fundații etc.), se manifestă o adevărată ofensivă catolică prin care ținesc să amestece ortodoxia cu catolicismul și să dilueze adevărata credință. În timpul comunismului, cei care îl propovăduiau pe Hristos, călugări, preoți, mireni credincioși au fost băgați în pușcării. Dar a văzut Satana că din temnițe au ieșit sfinți. De aceea, acum se promovează o politică mai perversă. Întâi vizează diluarea învățaturii de credință. Când aceasta se produce, cazii din har și, implicit, de sub acoperământul lui Dumnezeu. Este ca și cum ai avea o cană cu apă curată. Vrem să menținem puritatea apei, chiar dacă suntem mici, din ce în ce mai puțini. Dar, peste 200 de ani, copiii vor ști cum este gustul apei curate. Însă, dacă de teamă să nu diminuăm mărimea câinii, tot acceptăm să adăugăm în ea ulei, oțet, benzină, praf, orice, atunci va fi mai mare, dar nu va mai avea nici o picătură de apă curată în ea. Aceasta este politica dusă în prezent, de amestecare a învățaturii de credință, de diluare și amărâre a ei.

– Amestec, amestec, amestec, până nu mai rămâne nimic autentic. Spuneți mai înainte că, la Sfânta Liturghie, este foarte importantă finalizarea acesteia, prin împărtășirea credincioșilor, intrarea în comuniune a credincioșilor cu Hristos integral, deci și cu Adevărul. Cum să rămânem statornici în adevărul de credință dacă nu apărăm dreapta credință și dacă nu o înfăptuim în viața noastră, inclusiv prin Sfânta Împărtășanie, prin rugăciune, prin post, prin celelalte fapte ale credinței?

– Aici trebuie să fim foarte atenți. Postul în sine nu are nici o valoare. Rugăciunea în sine nu are nici o valoare. Metaniile, la fel. Și pomenile n-au nici o valoare, nimic din Ortodoxie nu are nici o valoare, dacă nu se fac în smerenie și iubire. Harul nu se dă pentru post, ci pentru smerenia care vine în urma postului, smerenia care vine în urma rugăciunii, a privegherilor, a metaniilor. Acestea sunt instrumente prin care să dobândim smerenia. Atenție, însă, smerenia nu înseamnă să fii bleg! Smerenia înseamnă discernământ, cumpătate, o raportare corectă la Dumnezeu și la creație. Smera înseamnă măsură. Dacă în pământ pui sămânță de morcov, țelină, ridichi, pătrunjel, toate au nevoie de o singură mișcare: să le acoperi. Dacă nu se acoperă sămânța, nu moare, nu se smerește și nu învie. Ce vreau să vă spun cu asta? Că toate eforturile ascetice, dacă nu se încununează cu unirea în Sfânta Împărtășanie cu Hristos, rămân în ele însele. Știm că fără Hristos nu putem face nimic. Hristos din noi luptă cu păcatele noastre, vindecă rănilile noastre. Noi nu facem altceva decât să ne supunem voința lucrării lui Dumnezeu. Jertfa noastră constă doar în a ne deschide în fața lucrării lui Dumnezeu din noi.

– Cum trebuie, Părinte, făcută această lucrare de întărire a creștinilor în fața lucrării perfide a fărâdelegii din aceste vremuri?

– Să fie spovedania cât de deasă și împărtășania cât de deasă. Dar, nu există o măsură standard, la 40 de zile, la 60 de zile sau la 70 de zile. Împărtășirea trebuie făcută cu conștiința curată, după spovedanie. Dacă greșește duhovnicul, conștiința creștinului nu greșește, nu ar trebui să greșească.

Interviu cu Părintele Macarie BANU, starețul Schitului Oituz
de Ioan Enache

Când ai căzut din adevăr, ai căzut din iubire și din har – 3

Ceea ce ne-ați spus mai înainte este pentru creștinul evoluat duhovnicește, dar în general creștinul de rând trebuie condus, pas cu pas, de către duhovnic.

– E adevărat, creștinii care nu au o conștiință curățită trebuie ajutați foarte mult de duhovnic. Ei trebuie pregătiți continuu până ajunge la starea de pocăință și conștiința începe să se curețe. Trebuie să înțelegem că Hristos nu se comunică lumii secvențial, Hristos nu este sezonier, în aprilie, când e Postul Paștelui, în iunie, când e Postul Sfinților Apostoli, în august, când e Postul Adormirii Maicii Domnului, în decembrie, când e Postul Nașterii Domnului Iisus Hristos, ci integral și continuu. De ce zice preotul: „Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați”? Frica de Dumnezeu e începutul înțelepciunii, dragostea lui Dumnezeu e sfârșitul înțelepciunii, deci, expresia de mai înainte poate fi tâlcuită așa: „Începători, mijlocii și desăvârșiți, apropiați-vă!” cine să nu se apropie de Sfânta Împărtășanie? Cei pe care îi oprește duhovnicul pentru că au canoane de făcut, pentru că au păcate strigătoare la cer și păcate de moarte, pentru că au nevoie de penitență și conștientizare. Curățenia n-o fac ei, ci o face tot Hristos. Sângele lui Hristos spală păcatele mele, nu eu prin nevoița mea. Nevoița fiecăruia nu e decât o atitudine prin care încearcă să dobândească smerenia.

– Și accept ca Domnul să mi le spele, primesc...

– Da, deschid mâna ca să mi se pună. Asceza e deschiderea mâinii pentru a primi de la Hristos darurile. Aerul există, eu nu trebuie decât să deschid gura, să-l inspir. Plămânul e făcut de Hristos, gura a făcut-o Hristos, aerul l-a dat Dumnezeu, eu doar trebuie să respir. Eu fac doar efortul e voință ca să deschid gura. La fel se întâmplă și cu nevoița zi de zi. În zilele de acum ispitele sunt iuți, tăioase, subtile, de aceea creștinul trebuie să fie atent la două lucruri. „Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până seara”. Când se vorbește de lucru, se referă la acțiunea propriu zisă, iar lucrarea privește atitudinea minții. Există un lucru fizic și o lucrare interioară care îl apropie de Dumnezeu. Atitudinea pe care ar trebui să o aibă creștinii este definită de aceste cuvinte: „Coboară minte în inimă și încuie-te în împărăția cerurilor. Adună-te într-o picătură de tortură pentru diavol și te mântuiește cu biruința, când îți va veni ceasul. Nu te risipi înainte de vreme în castele fiarei care laudă pe Domnul întru slava deșartă”. Să fim foarte atenți că din slava deșartă aducem laude lui Dumnezeu, din slava deșartă facem misiune pentru

Biserica lui Hristos, din slava deșartă ne dăm antiecumeniști, din slava deșartă ne prezentăm ca apărători ai credinței, dar noi avem în sufletul nostru păcate și păcate. Există un cuvânt care spune: „După ce îi adunăm pe oameni sub acoperișul nostru, prin cuvintele pe care le spunem, îi omorâm prin năravul nostru cel nevindecat”. Așadar, înainte de toate trebuie să ne trăim noi credința, să practicăm noi învățătura Bisericii. Dacă devenim oameni curați și smeriți nu mai e nevoie de multe cuvinte, pentru că se simte, se vede, puterea lui Dumnezeu va lucra prin noi. Oamenii care au convertit tâlhari, și desfrânați, și tot felul de păcătoși, și chiar eretici au fost aceia care nu au spus multe cuvinte. Au trăit și au simțit duhul care venea din ei.

– Și cum vedeți lucrurile, creștinii anului 2007, oamenii obișnuiți de acum, mai au potența, sunt ei capabili să facă ceea ce ați rostit Sfinția Voastră adineauri? Să păstreze demnitatea întru Hristos a neamului românesc?

– Ar fi ei capabili dar au nevoie de păstori care să-i conducă, de păstori curajoși, de păstori fermi, de păstori care să le fie modele. Spunea Sfântul Părinte Iustin Popovici: „Ortodoxia are nevoie de păstori care să fie asceți, purtători de Duh Sfânt”. Trebuie practică și apoi cuvânt. Dacă vorbim numai din cărți, nu am făcut nimic. Și asta este o mare slăbiciune a noastră. Cuvântul nostru este mai mare decât fapta noastră. Creștinii se străduiesc, dar nu sunt învățați să aibă o lucrare a minții, nu sunt învățați să fie treji. Se împrăștie prin acatiste peste acatiste, cărți peste cărți, pelerinaje peste pelerinaje. Unii când se întorc dintr-un pelerinaj au mintea mai împrăștiată ca înainte. Alții citesc cărți din multe direcții și se smintesc, pentru că se întâlnesc cu o hrană tare. Alții fac o rugăciune seara și sunt mai obosiți, pentru că n-au ritm, n-au atitudine, n-au o măsură, nu știu să se adune cu mintea. Ei trebuie să practice atitudinea ce reiese din următoarele cuvinte: „Cu pace să ieșim întru numele Domnului”. Noi, prin icoană, în biserică, ne ducem cu mintea la Dumnezeu. Prin muzica psaltică pe care o ascultăm, ne ducem cu mintea la Dumnezeu și intră în noi niște ritmuri. Ce te faci cu ritmul care se cântă la anumite strane, de te énervezi ascultând slujba? Cântul ar trebui să fie clar, lin, liniștitor, cu Duhul lui Dumnezeu în el. Atitudinea pe care o ai în biserică: să stai în fața lui Dumnezeu drept, smerit, demn, acolo nu mai este bogat, nu mai este sărac, nu mai este tânăr, nu mai este bătrân, nu mai este deștept sau mai puțin deștept. O astfel de atitudine trebuie să o avem în fața lui Dumnezeu pe tot parcursul vieții noastre. Când spunem „Cu pace să ieșim întru numele Domnului”, noi nu mai avem trezvie, nu mai avem acea prezență a lui Dumnezeu. Culoarea florii din natură devine icoană, iar mirosul ei devine tămâie. Când ieșim din biserică să avem aceeași atitudine față de oameni, de egalitate sufletească, pentru că suntem copii ai lui Hristos și frați între noi. Dar nu facem așa, ne schimbăm, credem că suntem cineva mai presus de ceilalți, statut social, avere, studii, funcții și așa lichidăm frățietatea cu ceilalți.

– Practic, nu împlinim prima poruncă, să ne iubim aproapele ca pe noi înșine...

– Da. Creștinul din ziua de astăzi trebuie să devină cât mai simplu, să-și liniștească mintea. Marea problemă a creștinului acum este împrăștierea minții.

– **Formulați o problemă care frige, într-adevăr, creștinul să fie și să trăiască simplu. Și Părintele Iustin Pârnu a zis așa: să trăiască simplu! Acesta ar fi esențialul pentru noi. Dar ce face el, creștinul din lume, în contextul comodităților create prin tehnologiile moderne, care sunt și foarte stresante. Părintele Paisie Aghioritul spunea că pe măsură ce acumulăm comodități din acestea, adunăm mai multă neliniște. Iar Părintele Iustin zicea că astea sunt bălăriile în care ne încurcăm zilnic. Cum să procedeze creștinul ca să trăiască simplu, adică să fie mai aproape de Hristos, de mântuire?**

– Un bătrân i-a spus ucenicului: „Mănâncă, bea, dormi, stai în chilia ta, roagă-te și rugăciunea te va învăța pe tine toate”. Omul care va începe să ia contact cu Dumnezeu prin rugăciune, în special să repete cât poate de des, continuu, „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”, des, des, des, încontinuu, dacă se va strădui să fie fiu al bisericii, adică să ia gustul Sfintei Liturghii, să se împărtășească, să trăiască Sfânta Liturghie, dacă se va strădui să practice un pic de rugăciune seara, un pic de rugăciune dimineața, dacă va citi o pagină de învățătură dintr-o carte pe zi, un capitol din Sfânta Evanghelie și doi-trei psalmi, omul acela va începe să guste din har. Astfel, duhul din tine ajunge să respingă duhul din obiecte, din acțiuni, din vorbărie, din tot ceea ce este balast. Atunci te dumirești singur, zici, nu-mi iau acel lucru, pentru că îmi fuge liniștea, nu merg în local sau în discotecă, pentru că îmi fuge liniștea sufletească. Omul trebuie să-și apere singur comoara lui interioară. Duhul din el îi va spune tot ceea ce nu se împacă cu Duhul Sfânt. În acest mod se va simplifica, nu el, ci duhul îi va spune ce e bine și ce e rău. În momentul în care ne vom educa bine copiii și-i vom împărtăși de mici, până la vârsta de 7 ani copilul trebuie să se împărtășească în fiecare duminică, pentru că el nu postește, nu se spovedește, aceștia sunt cei 7 ani de acasă, împărtășirea necondiționată, ei bine, în această situație, Duhul din el, Hristos din el îl va construi într-un anumit fel, va face din el omul lui Dumnezeu. Unuia ca acesta nu trebuie să-i mai explici că nu bine să se ducă în discotecă, poți să-l trimiți și nu-i place. Nu trebuie să-i spui să nu fumeze, îi dai țigara și n-o ia, pentru că duhul din el alungă duhul țigării, alungă duhul din discotecă, alungă răul. Dar trebuie să fim foarte atenți, să nu devenim niște creștini fățarnici, formalști, rigizi. Ni s-a spus: „Pace vouă și bucurați-vă!” De ce nu se vede pe chipul românilor liniștea, bucuria? Pentru că nu lucrează corect.

– **Nu prea avem bucurie. Suntem un popor mâhnit...**

– Pentru că nu lucrăm corect. Suntem mâhniți în mare parte pentru faptul că țara e călcată în picioare, învățământul e la pământ, armata e la pământ, stau câte doi-trei într-un pat în spitale, n-au medicamente, n-au locuri de muncă, pleacă, săracii, în străinătate, familia de-abia se ține, televizorul le termină mințile. Omenii sunt foarte chinuți. Nu trebuie să-i acuzăm pe creștinii din orașe că nu sunt cum trebuie, ci să venim, ca păstori, cu multă dragoste și cu multă îngăduință. Să-i ajutăm și să-i smulgem din situația în care se află, nu să-i criticăm.

Interviu cu Părintele Macarie BANU, starețul Schitului Oituz
de Ioan Enache